

Z A P I S N I K

sa Pete sjednice Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport Skupštine Crne Gore 27. saziva, koja je održana 23. jula 2021. godine

Sjednica je počela u 9:05 časova. Predsjedavao je dr Damir Šehović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi/ce Odbora: Nataša Jevrić, Miodrag Lekić, Božena Jelušić, Dragutin Papović, Abaz Dizdarević i Ervin Ibrahimović.

Shodno članu 65 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, sjednici su prisustvovali: poslanica Maja Vukićević, kao zamjena člana Odbora Dragana Bojovića, poslanica Jelena Božović, kao zamjena člana Odbora Dejana Đurovića, poslanik Vladan Raičević, kao zamjena članice Odbora Jovanke Bogavac, poslanica Milosava Paunović, kao zamjena člana Odbora Dragana Vukića, poslanica Suzana Pribilović, kao zamjena članice Odbora Aleksandre Vuković i poslanica Jovanka Laličić, kao zamjena člana Odbora Nikole Janovića.

Takođe, sjednici je, shodno članu 55 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, prisustvovao poslanik Marko Milačić.

Predsjednik Odbora dr Damir Šehović je konstatovao da Odbor ima kvorum za rad i odlučivanje i otvorio Petu sjednicu Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport.

Za sjednicu je predložen sljedeći:

DNEVNI RED:

-Usvajanje zapisnika sa Prve, Treće i Četvrte sjednice Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport-

- 1. Inicijativa za održavanje kontrolnog saslušanja ministarke prosvjete, nauke, kulture i sporta prof. dr Vesne Bratić, koju je podnio poslanik dr Damir Šehović (br. 00-63-11/21-13).**

Nakon što je većinom glasova usvojen, započeo je rad po utvrđenom dnevnom redu.

Predsjednik Odbora Damir Šehović je, u uvodnom izlaganju, upoznao članove i članice Odbora da je, na osnovu člana 75 Poslovnika Skupštine Crne Gore, 21. jula 2021. godine, uputio Inicijativu za održavanje kontrolnog saslušanja ministarke prosvjete, nauke, kulture i sporta prof. dr Vesne Bratić, a u vezi sa primjenom nedavno usvojenog Zakona o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju, odnosno imenovanjima v. d. direktora obrazovno-vaspitnih ustanova u Crnoj Gori. S tim u vezi, podsjetio je da je Skupština Crne Gore na Četvrtoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2021. godini, 27. maja, donijela Zakon o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju, koji, između ostalog, predviđa izbor organa upravljanja i organa rukovođenja u roku od trideset dana od dana stupanja na snagu pomenutog zakona. Istakao je da konstituisanje školskih, odnosno, upravnih odbora u javnim ustanovama u zakonskom roku nije realizovano, dok je izbor v.d. direktora obrazovno-vaspitnih ustanova izazvao brojne kontroverze, pojedinačne i sistemske prirode, u stručnoj i laičkoj

javnosti. Predsjednik Odbora je, u daljem izlaganju, obrazložio razloge zbog kojih smatra da je potrebno realizovati kontrolno saslušanje ministarke prosvjete, nauke, kulture i sporta prof. dr Vesne Bratić, ističući da je prvi razlog taj što školski odbori nijesu konstituisani u skladu sa zakonom, dok je drugi pravne prirode, smatrajući da su gotovo svi direktori razriješeni protivno pravu i nezakonito. U odnosu na navedeno, istakao je da pomenuti školski odbori nisu ni mogli biti konstituisani budući da Ministarstvo nije odredilo svoje predstavnike u pomenutim školskim odborima, te da bez tih predstavnika odbor ne može biti konstituisan.

Takođe, naveo je da je pravni osnov za razrješenje svih direktora obrazovno-vaspitnih ustanova bio tkz. nepoštovanje pravne obaveze i, pritom, istakao da se nepoštovanje pravne obaveze dokazuje na način koji je predviđen zakonom i u odgovarajućem postupku. Treći razlog je suštinske prirode i odnosi se na prilično neselektivnu promjenu kompletnog rukovodećeg kadra u obrazovnom sistemu, smatrajući da je na taj način izvršena tkz. „čistka“ i obračun sa nepodobnima, a da se nije vodilo računa o njihovim pojedinačnim rezultatima rada, čime je nanijeta velika šteta crnogorskom obrazovnom sistemu. S tim u vezi, istakao je da ne postoji argumentacija koja može opravdati smjenu svih direktora obrazovno-vaspitnih ustanova bez detaljnije i ozbiljnije analize rezultata njihovog rada.

Za četvrti, posljednji, razlog je kazao da je civilizacijske prirode iz razloga što se odnosi na pojedinačna kadrovska rješenja, među kojima ima i ekstremnih nacionalista, podržavalaca osuđenih ratnih zločinaca, sljedbenika četničke ideologije, odnosno poštovalaca anticivilizacijskih i antievropskih vrijednosti.

Na kraju, zaključio je da je obrazovni sistem temelj svakog, pa i našeg društva, te predložio da Odbor donese odluku o održavanju kontrolnog saslušanja ministarke prosvjete, nauke, kulture i sporta prof. dr Vesne Bratić, radi pribavljanja tačnih i potpunih informacija i upoznavanja članova Odbora i javnosti o svemu prethodno navedenom.

Poslanik Marko Milačić je, u uvodnom izlaganju, kazao da nije protiv održavanja predmetnog kontrolnog saslušanja, imajući u vidu da je to, upravo, jedna od ključnih uloga Skupštine Crne Gore. Međutim, istakao je da smatra da u slučaju ministarke prof. dr Vesne Bratić preovlađuju „selektivnost i dvostruki aršini“, navodeći da je, za njega, poziv na pomenuto saslušanje političke prirode i da se u tom resoru pokušava naći povod za obračun sa novom vlašću. Kazao je da je riječ o ministarki koja ne trpi nikakve pritiske, ističući da ona želi da beskompromisno raskrsti sa ideološkim i političkim sistemom koji je uspostavljen, te da treba prestati sa politikanstvom u domenu prosvjete.

Predsjednik Odbora Damir Šehović je kazao da ministarka prof. dr Vesna Bratić želi da raskrsti sa civilizacijskim vrijednostima imanentnim svakom građanskom društvu koje teži da u nekom narednom periodu postane ugledni član društva evropskih naroda. S tim u vezi, naveo je da smatra da razrješenje preko 250 direktora obrazovnih institucija, na nezakonit način, nije tehnička stvar, te da je potrebno da ministarka prof. dr Vesna Bratić pred licem javnosti odgovori na sva pitanja i nejasnoće koja se na predmetnoj sjednici otvore.

Poslanica Milosava Paunović je, u uvodnom izlaganju, istakla da nema ništa protiv da se bilo koji ministar pozove na kontrolno saslušanje kako bi se razjasnile sve nezakonitosti i nepravilnosti u radu. Međutim, kada je riječ o inicijativi za održavanje kontrolnog saslušanja

ministarke prof. dr Vesne Bratić, navela je da joj smetaju motivi zbog čega se sve ovo radi, ističući da navedena inicijativa neće imati njenu podršku.

Član Odbora Dragutin Papović je, u uvodnom izlaganju, istakao da je predsjednik Odbora, u svojoj inicijativi, naveo valjane i adekvatne razloge da se ministarka prof. dr Vesna Bratić pozove na kontrolno saslušanje, podsjećajući da ministarka nije učestvovala u radu predmetne sjednice Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport, održane u martu 2021. godine, a povodom statusa Fakulteta za crnogorski jezik i književnost. S tim u vezi, mišljenja je da Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta ignoriše pozive ovog Odbora i da funkcioniše u odnosu na političko i ideološko ubjeđenje ministarke prof. dr Vesne Bratić. Na kraju, zaključio je da su političko ideološke podjele prisutne u svakom društvu i da predstavljaju neminovnost, istakavši da je antifašizam vrijednost, a ne ideologija.

Poslanica Jelena Božović je, u svom uvodnom izlaganju, kazala da je obrazovanje pretrpjelo ozbiljnu štetu za vrijeme mandata bivšeg ministra prosvjete, sadašnjeg poslanika Damira Šehovića, i da su razlozi za održavanje kontrolnog saslušanja ministarke prosvjete, nauke, kulture i sporta prof. dr Vesne Bratić čisto politički motivisani, te da stoga neće glasati za podnesenu inicijativu.

Član Odbora Miodrag Lekić je, u svom uvodnom izlaganju povodom podnesene inicijative, kazao da bi imao dosta pitanja za ministarku prof. dr Vesnu Bratić ističući da, i dalje, smatra da spajanje četiri resora, a to su: prosvjeta, nauka, kultura i sport, u jedan, nije bilo najbolje rješenje. Poslanik Lekić je zaključio da građani od poslanika očekuju mnogo više i istakao da u Crnoj Gori vlada sistem podijeljenosti, te da je potrebno dijalogom doći do opšteg interesa. Takođe, izjavio je da ne zna da li će podržati podnesenu inicijativu, smatrajući da konstantni napadi koji su usmjereni protiv ministarke prof. dr Vesne Bratić, zapravo, idu u njenu korist. Poslanik Lekić je predložio da Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport organizuje tematsku sjednicu na temu: „Pouke istorije: upotreba ili zloupotreba istorije“, smatrajući da je navedena tema adekvatna, kada su upitanju nadležnosti Odbora.

Poslanica Jovanka Laličić je, u uvodnom izlaganju, navela da je iz sredine iz koje dolazi, u jednom danu bez posla ostalo tri direktora, i to: osnovne, srednje i muzičke škole, ističući da se radi o ljudima koji su imali sjajne rezultate u svom radu, te da se slaže sa konstatacijom predsjednika Odbora da su im uručena rješenja o nezakonitoj smjeni. U daljem izlaganju, poslanica Laličić se saglasila i sa konstatacijom poslanika Papovića da ima dovoljno razloga ne samo za održavanje kontrolnog saslušanja, već i za smjenu ministarke prosvjete, nauke, kulture i sporta prof. dr Vesne Bratić i, pritom, navela da podržava sprovođenje interpelacije za pretres politike Vlade iz oblasti prosvjete.

Članica Odbora Božena Jelušić je, u uvodnom izlaganju, istakla da će podržati inicijativu za kontrolno saslušanje ministarke prof. dr Vesne Bratić. Kazala je da je jedan od razloga, između ostalog, i smjena direktora, ali da je primarni razlog taj što Mnistarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta ne odgovara svojim nadležnostima, navodeći za primjer da Ministarstvo nije donijelo nijedan podzakonski akt o raspodjeli besplatnih udžbenika, kao i da ministarka prof. dr Vesna Bratić nije objasnila kako će se u godini pandemije nadoknaditi propušteno gradivo. Poslanica Jelušić je, u daljem izlaganju, navela da Ministarstvo nije imalo komunikaciju sa civilnim

sektorom, ističući da je primarna odgovornost ministarske prof. dr Vesne Bratić to što ne unapređuje sistem. S tim u vezi, stava je da zbog te činjenice najmanje što se može uraditi je da se održi kontrolno saslušanje. Mišljenja je da je smjena direktora pokazala potpunu opravdanost Predloga zakona o izmjeni i dopuni Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju, koji je podnijela u aprilu 2021. godine, po kojem školski odbor bira i razrješava direktore obrazovno-vaspitnih ustanova. Dakle, neophodno je dati nadležnost ovim odborima da biraju za direktore one koje smatraju najstručnijim, ali i da ih razrješavaju kada ne rade u skladu sa zakonom i najboljim praksama, ističući da je ovo jedino kredibilno rješenje i nasušna potreba obrazovnog sistema. Međutim, kazala je da je pomenuti predlog zakona, u ime političkog dogovora, povukla iz procedure i da ima obećanje da će biti usvojen na jesen. Nadalje, osvrnula se na obrazovni sistem i njegove unutrašnje probleme, ističući da se o njima mora razgovarati. U odnosu na navedeno, kazala je da ne postoji definisan pravilnik o izvođenju onlajn nastave, da kurikulumi nisu prilagođeni za nadoknadu gradiva koje je kopča sa narednim gradivom, kao i da pet hiljada domaćinstava ne posjeduje računar, i zaključila da su djeca naš najveći resurs koji ne smijemo ugroziti.

Poslanica Milosava Paunović je, u odnosu na Predlog zakona koji je poslanica Jelušić povukla iz procedure, po kojem školski odbor bira i razrješava direktore, istakla da je mišljenja da mi kao društvo još uvijek nismo zreli za to, smatrajući veoma rijetkom situaciju da se neko od profesora smije suprostaviti direktoru. Ocijenila je pozitivnim pokretanje dijaloga i izrazila uvjerenje da će se stvoriti uslovi za usvajanje ovakve demokratske norme, ali da smatra da trenutno, ipak, nismo spremni.

Član Odbora Ervin Ibrahimović je, u svom izlaganju, ocijenio da je uvjeren da prisutni tok diskusije na sjednici Odbora neće doprinijeti poboljšanju sistema obrazovanja niti smanjenju etničke podijeljenosti u našem društvu. Iskazao je stav da je potrebno održati kontrolno saslušanje i da, na taj način, ministarka prof. dr Vesna Bratić treba da razjasni sve nedoumice koje se javljaju kod građana, a odnose se na kršenje Ustava i Zakona, kao i da ministarka Bratić treba da obrazloži na koji način je doprinijela da se poboljšaju uslovi rada prosvjetnim radnicima, koji su u prethodnom periodu radili u izuzetno teškim uslovima. Mišljenja je da je veoma zbunjujuća i zabrinjavajuća činjenica da se smjenjuju direktori koji su posjedovali izvanredne rezultate i zaključio da bez kvalitetnog obrazovanja ne možemo imati progresivno društvo. S tim u vezi, istakao je da Odbor ima posebnu odgovornost, odnosno da je neophodno da se, na osnovu pruženih odgovora od strane ministarke prof. dr Vesne Bratić, opredijeli u odnosu na pitanje, da li ministarka Bratić zaslužuje da i dalje vrši funkciju ministarke prosvjete, nauke, kulture i sporta.

Nakon rasprave, Odbor je većinom glasova (**sedam glasova za i šest glasova protiv**) ukupnog broja članova Odbora podržao Inicijativu i donio Odluku o održavanju kontrolnog saslušanja, na temu: „*Primjena nedavno usvojenog Zakona o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju u dijelu koji se odnosi na imenovanja v. d. direktora obrazovno-vaspitnih ustanova u Crnoj Gori, u kontekstu pripreme za narednu školsku godinu*“, koje je zakazano za 30. jul 2021. godine, sa početkom u 12:00 časova.

Predsjednik Odbora je, imajući u vidu prisustvo većeg broja zamjena članova Odbora na predmetnoj sjednici, predložio da se članovi i članice Odbora o zapisnicima sa Prve, Treće i Četvrte sjednice izjasne na narednoj sjednici Odbora.

Sjednica je završena u 11:55 časova.

Broj: 00-63-11/21-

SEKRETARKA ODBORA

Svjetlana Aligrudić

PREDSJEDNIK ODBORA

dr Damir Šehović